

การพัฒนาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

Development of Learning Experience Management Based on Social and Emotional Learning (SEL) Combined with Magic If Technique to Encourage Empathy for Early Childhood

มณฑิตา คำแก้ว¹, อังคณา อ่อนธานี²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, พิษณุโลก ประเทศไทย

Monthita Khamkaeo¹, Angkana Onthanee²
^{1,2} Faculty of Education Naresuan University, Phitsanulok Thailand
✉: monthitakh66@nu.ac.th
(Corresponding Email)

Received: 06 May 2025; Revised: 18 May 2025; Accepted: 28 May 2025
© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) สร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75 (2) ศึกษาผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัยโดย (2.1) เปรียบเทียบการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If (2.2) ศึกษาผลการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านโคกงาม จำนวน 20 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If และแบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ t-test แบบ dependent ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If 5 ขั้นตอน 1) ขั้นสังเกตและวิเคราะห์ 2) ขั้นระบุอารมณ์และเข้าใจสาเหตุ 3) ขั้นการตั้งคำถาม "ถ้า..." และเชื่อมโยงประสบการณ์ 4) ขั้นแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ และ 5) ขั้นสะท้อนและปรับการแสดงออก โดยมีความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.20) และความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด มี ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.14) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.89/80.56 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2. ผลการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้ 2.1 นักเรียนเกิด

การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 นักเรียนเกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นระหว่างปฏิบัติกิจกรรม สามารถแบ่งออกเป็น 1) ด้านการเข้าใจผู้อื่น เข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่นจากการสังเกตและวิเคราะห์สีหน้า ท่าทาง พฤติกรรมที่ผู้อื่นแสดงออก 2) ด้านการรู้จักส่งเสริมผู้อื่น รับรู้ถึงสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ 3) ด้านมีจิตใจใฝ่บริการ สามารถคาดการณ์ได้ว่าผู้อื่นต้องการอะไร โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน สามารถแสดงออกได้เหมาะสมตามบริบท 4) ด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจกับคนที่ไม่ได้รับสิ่งที่ตัวเองต้องการ 5) ด้านการตระหนักถึงความคิดของกลุ่ม เข้าใจความคิดของคนส่วนมากที่มีต่อการแสดงออกทางอารมณ์ในสถานการณ์ และทุกคนก็เห็นว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่ควรทำและได้ตระหนักถึงความคิดของคนส่วนใหญ่ได้ดีขึ้น ผลการประเมินแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย, การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม, เทคนิค Magic If, การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น

Abstract

The objectives of this research were: (1) to create and evaluate the efficiency of learning experience management based on social and emotional learning (SEL) combined with Magic If technique to encourage empathy for early childhood, based on the 75/75 efficiency criterion; (2) to study the results of applying social and emotional learning concept with Magic If technique to promote empathy for early childhood; (2.1) compare the students' empathy before and after participating in social-emotional learning with Magic If technique; and (2.2) study the results of social and emotional learning experience with Magic If technique. The research was conducted according to the research and development process. The sample consisted of 20 kindergarten 2 students of Ban Khok Ngam School in the second semester of the 2024 academic year, selected by purposive sampling. The instruments included the provision of social and emotional learning experience with Magic If technique and an empathy assessment for early childhood. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation, and a dependent t-test for statistical significance. The results of this research: 1. Learning experience management based on social and emotional learning (SEL) combined with Magic If technique which has five steps, such as 1) Observe and analyze, 2) Identify emotions and understand the causes, 3) Ask "What if..." questions and connect experiences, 4) Express emotions to situations, and 5) Reflect and adjust expressions, was appropriate at the highest level ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.20). The appropriateness of the teaching and learning plan was at the highest level ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.14). Moreover, the efficiency was 78.89/80.56, according to the specified criteria. 2. Results of Learning experience management based on social and emotional learning (SEL) combined with Magic If technique for early childhood are as follows: 2.1 Students demonstrated significantly higher levels of empathy after class compared to before class, at the .05 level of statistical significance. 2.2 During the activities, students developed empathy, which can be divided into: 1) Empathy means understanding others' feelings from observing and analyzing expressed facial expressions, gestures, and behaviors. 2) Encouragement and recognizing others' needs. 3) Having a service mind, being able to predict what others need without expecting anything in return and express themselves appropriately according to the context. 4) Giving others a chance, empathizing with those who do not get what they want. 5) Social awareness, comprehending the majority's thoughts affecting emotional expressions in each situation, and all agree that what they are doing is the right thing to do, and is more aware

of the majority's thoughts. The evaluation results indicate that the development of empathy or understanding others' feelings increases.

Keyword: Early Childhood Learning Experience, Social and Emotional Learning (SEL), Magic If c, Empathy

1. บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมากพฤติกรรมของแต่ละคนก็เปลี่ยนแปลงไป มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ไม่มีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ มักจะเกิดจากการไม่เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น (เทอดศักดิ์ เดชคง, 2545) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเป็นคุณลักษณะหนึ่งของผู้เรียนที่ถูกเพิ่มเข้ามาในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ในพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และพัฒนาการด้านสังคมในเด็กปฐมวัยที่พึงมี สามารถสร้างให้เกิดได้ในเด็กก่อนวัยเรียน และสามารถเริ่มต้นการพัฒนาได้ตั้งแต่ช่วงสามปีแรกของชีวิต (พัชร จีวพัฒน์กุล, 2550) วัยปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต ถ้าเด็กได้รับการเตรียมตัวหรือวางพื้นฐานพัฒนาการไว้ดีและเหมาะสมหมายความว่า เด็กได้รับการวางรากฐานชีวิตที่มั่นคงต่อไป (สุภาภรณ์ บัณฑิตย, 2556) โดยพัฒนาการด้านอารมณ์ เป็นความสามารถในการแสดงความรู้สึกและควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมในอารมณ์ต่างๆ เช่น ยิ้ม, ร้องไห้, หัวเราะ, กลัว, เศร้า, เสียใจ, โกรธ รวมถึงการสร้างความรู้สึกที่ดีและการนับถือตนเอง และพัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันและรู้จักผิดชอบชั่วดี (ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, 2560) หลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 ได้ระบุสภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และสภาพที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อายุ 3 ปีแสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น อายุ 4 ปี แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น และอายุ 5 ปีแสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ความเห็นอกเห็นใจหรือการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น (Empathy) เป็นทักษะจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต เนื่องจากทักษะนี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลเกิดความรู้สึกร่วมทุกข์และเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น ดังนั้น ทักษะนี้จึงช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคม เป็นหัวใจสำคัญของการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเข้าใจผู้อื่นช่วยให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวกในสังคมได้ อีแกน (Egan., 1986) กล่าวว่า ความเห็นอกเห็นใจเป็นความสามารถที่เข้าถึงความรู้สึกของผู้อื่น และมีส่วนร่วมในความรู้สึกนั้น ผลของความรู้สึกสามารถแสดงให้เห็นได้โดยพฤติกรรมแสดงออกด้วยภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิตในสังคม Smith (อั้งโนวลัยรัตน์ วรรณโพธิ์, 2545) กล่าวว่า Empathy จัดเป็นทักษะทางสังคมในการที่สร้างและรักษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของคนอื่น รวมถึงความสามารถในการทำนายว่า แต่ละคนคิด รู้สึก พุดเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นอย่างไร เปรียบเสมือนสัมผัสที่ 6 ที่มีแนวโน้มจะรับรู้และคาดการณ์ถึงความรู้สึกตนเองและมีความเข้าใจจิตใจผู้อื่น ซึ่งถ้าเด็กปฐมวัยมีทักษะความเห็นอกเห็นใจจะส่งผลให้มีกระบวนการพัฒนาทักษะทางด้านร่างกาย อารมณ์

สังคม และสติปัญญาตามมา การทำความเข้าใจและจัดการอารมณ์ของตนเองของเด็ก การทำความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น สามารถพัฒนาความสัมพันธ์เชิงบวกกับบุคคลอื่นได้ และยังเป็นการวางรากฐานสำหรับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีความซับซ้อนมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะสังคมในโรงเรียนเป็นสังคมที่เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นสังคมแรกที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น เด็กจึงต้องมีพฤติกรรมความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาพฤติกรรมความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นกับเด็กปฐมวัย การพัฒนาความเห็นอกเห็นใจตั้งแต่ระดับปฐมวัย ผ่านการจัดประสบการณ์ที่让孩子ได้ลงมือทำและมีส่วนร่วมกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู ได้วิเคราะห์บุคคลจากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ได้เข้าใจมุมมองความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นในสถานการณ์เดียวกัน เกิดการสะท้อนคิดแสดงออกทางภาษา และทำทางได้อย่างเหมาะสม ก็จะส่งผลให้เด็กได้พัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซึ่งการจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับปฐมวัย ก็จะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในส่วนที่การประเมินอยู่ในระดับพอใช้ และปรับปรุงได้ดีขึ้น

การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social emotional Learning) CASEL (2015) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัยว่า เป็นกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ที่อาศัยความร่วมมือระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เพื่อการพัฒนาความสามารถที่สำคัญอันจะนำไปสู่การเสริมสร้างเจตคติที่ดีพฤติกรรมทางสังคมเชิงบวกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น อีกทั้งยังสามารถลดปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ของเด็กได้ดีอีกด้วยการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ประกอบด้วยความสามารถที่สำคัญทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การตระหนักรู้ตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักรู้สังคม ทักษะสัมพันธ์ภาพ และการรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social emotional Learning) ส่งผลให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์และสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งรวมถึงการตระหนักรู้สังคม (Social awareness) คือ ความสามารถในการเข้าใจและเอาใจใส่ผู้อื่นที่มีพื้นฐานแตกต่างไปจากตนเองได้ รวมไปถึงสามารถทำความเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่เป็นผลมาจากสังคม ค่านิยม และจริยธรรมที่แตกต่างกัน และสามารถรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ที่ได้รับจากครอบครัว โรงเรียน และสังคม Roger P.Weissberg (2003) กล่าวว่า การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม เป็นความสามารถในการรับรู้และจัดการอารมณ์ แก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของรังศิริศม์ นิลรัตน์ (2553) งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่าหลังจากได้รับการสอนด้วยโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ระดับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นได้ว่าแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมจะสามารถพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นได้ แต่ในทางปฏิบัติกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยจะต้องจัดการประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรม ให้เด็กมองเห็นภาพชัดเจน ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่างๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่นบทบาท (กรมวิชาการ, 2547) รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กระตุ้นความคิดและพัฒนาทักษะต่างๆ ของผู้เรียนโดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและทำงานร่วมกับผู้อื่น (Weinert & Helmke, 1995) โดยเฉพาะการแสดงบทบาทสมมติ

โดยการเอาตัวเองไปอยู่ในสถานการณ์เดียวกับบุคคลอื่นในสถานการณ์นั้น จะช่วยให้เด็กได้เข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น

และ Magic If เป็นเทคนิคทางการละครที่คิดค้นโดย Constantin Stanislavski บิดาแห่งการละครสมัยใหม่ โดยให้นักแสดงจำลองภาพเหตุการณ์และตัวละครที่ได้มาจากการทำความเข้าใจบทละครและสมมติว่าตนเป็นบุคคลนั้นและกำลังเผชิญสถานการณ์เดียวกันซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้นักแสดงสามารถทำความเข้าใจที่มาของความคิดความรู้สึกความเชื่อและการกระทำของตัวละครและเชื่อมโยงความคิดหรือรู้สึกของตนกับตัวละครนั้นตลอดจนตีความการกระทำของตัวละครได้ใหม่ ตามความเข้าใจของตนจนสามารถแสดงบทบาทออกมาได้อย่างสมจริง Stanislavski (1934) อธิบายว่า ความจริงบนเวทีต่างจากความจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งนักแสดงไม่สามารถจินตนาการได้อย่างลึกซึ้งให้สมจริงได้ จึงแก้ปัญหาโดยการสร้าง Magic If ขึ้นโดยให้นักแสดงพยายาม หาคำตอบว่า ถ้าฉันเผชิญสถานการณ์เดียวกับตัวละครนั้นฉันจะทำอะไร ดังนั้นความคิดและความรู้สึกของตัวละครนั้นจะขับเคลื่อนให้นักแสดง กระทำผ่านพลังของตัวกระตุ้นของคำว่า “ถ้า...” จนนักแสดงสามารถสร้างทางเลือกที่สมจริงและน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ชม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภณัฐ พานา ยศวีร์ สายฟ้า และ วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ตามแนวคิดกระบวนการสืบสอบแสวงหาความรู้เป็นกลุ่มร่วมกับแนวคิด Magic If เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ และการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์และการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีการเปลี่ยนแปลงของทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์และการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ไปในทางที่ดีขึ้น ในปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยที่พัฒนาแนวคิด Magic If มาช่วยพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น แต่แนวคิด Magic If เป็นแนวคิดที่สามารถพัฒนาการรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น โดยการใช้คำถาม “ฉันจะอย่างไร ถ้า.....?” ผ่านการวิเคราะห์สถานการณ์และลักษณะบุคคลในเหตุการณ์ และสะท้อนความคิดออกมาในมุมมองของบุคคลในเหตุการณ์ ทำให้ส่งเสริมการรับรู้ถึงความคิดและความรู้สึกของบุคคลอื่นในเหตุการณ์ และเกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นผ่านการแสดงออกทางภาษาและท่าทางของตนเอง การใช้คำถามและจินตนาการเป็นบุคคลอื่นตามแนวคิดนี้เหมาะสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะเด็กได้ปฏิบัติจริงและได้ฝึกการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามพัฒนาการ

จากข้อมูลและเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญ และต้องการที่จะพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัยขึ้น โดยการนำเอาแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม มาช่วยให้เด็กมีความฉลาดทางอารมณ์และสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งรวมถึงการตระหนักรู้สังคม (Social awareness) มีความสามารถในการเข้าใจและเอาใจใส่ผู้อื่นที่มีพื้นฐานแตกต่างไปจากตนเองได้ รวมไปถึงสามารถทำความเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่เป็นผลมาจากสังคม ค่านิยม จริยธรรมที่แตกต่าง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และเทคนิค Magic If มาใช้เพื่อช่วยให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาการรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น โดยการใช้คำถาม “ถ้า.....” ในแต่ละขั้นการจัดประสบการณ์ ผ่านการ

วิเคราะห์สถานการณ์และลักษณะบุคคลในเหตุการณ์ และสะท้อนความคิดออกมาในมุมมองของบุคคลในเหตุการณ์ ผ่านการแสดงออกทางภาษาและท่าทางของตนเอง โดยสรุปแล้วเมื่อเด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติกิจกรรมที่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้สังเกตและวิเคราะห์อารมณ์ของบุคคลอื่นในแต่ละสถานการณ์ ตอบคำถาม “ถ้า...” แสดงออกทางอารมณ์ได้โดยการแสดงบทบาทสมมติจำลองว่าตนเองเป็นบุคคลนั้น บอกถึงความรู้สึกและสิ่งที่บุคคลนั้นต้องการได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นมากขึ้นและส่งผลให้พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และพัฒนาการทางสังคมที่ดีขึ้น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์ตามแนวทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อศึกษาผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 เปรียบเทียบการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นก่อนและหลังเรียนโดยการจัดประสบการณ์ตามแนวทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 ศึกษาผลการจัดประสบการณ์ตามแนวทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75

ด้านแหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ตามแนวทางการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 1 คนและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนปฐมวัยจำนวน 2 คน เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแก่ง อำเภอกุเรือ จังหวัดเลยเพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ ดังนี้ การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) เป็นเด็กปฐมวัย จำนวน 3 คน แบ่งเป็นเด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะสูงจำนวน 1 คน เด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะปานกลางจำนวน 1 คน และเด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าปานกลางจำนวน 1 คน และการประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก เป็นเด็กปฐมวัย จำนวน 9 คน แบ่งเป็นเด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะสูงจำนวน 3 คน เด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะปานกลางจำนวน 3 คน และเด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าปานกลางจำนวน 3 คน

กลางจำนวน 3 คน โดยคัดเลือกจากผลการประเมินพัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจ และพัฒนาการด้านสังคม เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดประสบการณ์ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If แบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If และแบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยระหว่างเรียน

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

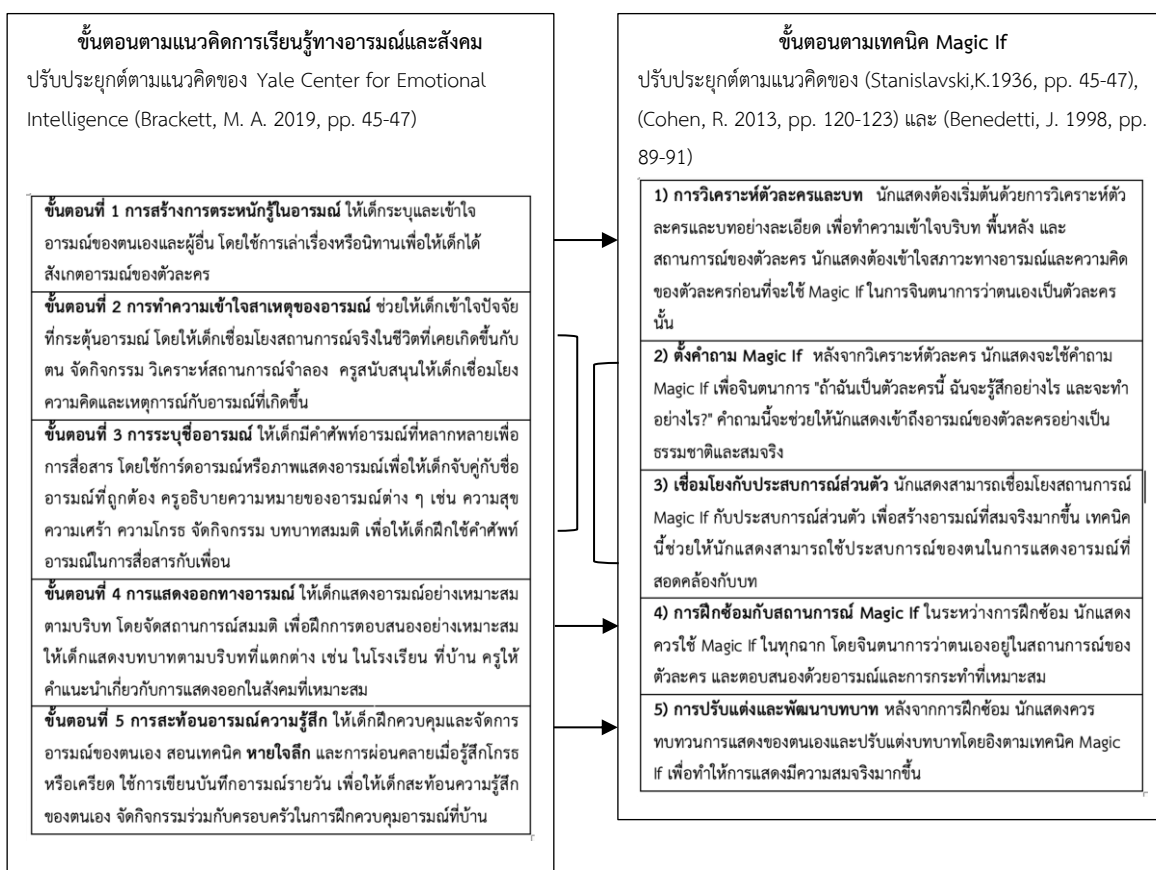
1.การจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

1.3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ และเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดประสบการณ์

1.4 ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย โดยบูรณาการผ่านกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสังเกตและวิเคราะห์ (Observation & Analysis) ขั้นที่ 2 ขั้นระบุและเข้าใจสาเหตุอารมณ์ (Emotion Labeling & Understanding) ขั้นที่ 3 ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ ผ่านคำถาม "ถ้า..." (Hypothetical Questioning & Personal Connection) ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ (Emotion Expression in Response to Situations) ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนและปรับการแสดงออก (Reflection & Adjustment of Emotional Expression)

1.5 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย สารการเรียนรู้รายปี/รายชั้น/รายหน่วย การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย สารการเรียนรู้ประกอบไปด้วย ประสบการณ์สำคัญ และ สารที่ควรเรียนรู้ พบว่า ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และด้านสังคม ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัว ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม สารที่ควรรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น คือเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก และธรรมชาติรอบตัว โดยการออกแบบการจัดประสบการณ์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สอดแทรกการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นตามความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็กปฐมวัย จากการวิเคราะห์โครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์ ภาคเรียนที่ 2 ผู้วิจัยได้คัดเลือกหน่วยที่มีสารที่ควรรู้เกี่ยวกับวัน เทศกาล ธรรมชาติรอบตัว เป็นเนื้อหาที่สามารถบูรณาการให้เข้ากับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If และเพื่อส่งเสริมให้เกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น เป็นสารที่ควรรู้เกี่ยวกับ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็กและธรรมชาติรอบตัว

1.6 คัดเลือกหน่วยการจัดประสบการณ์ที่จะใช้ในงานวิจัยโดยหลักการพิจารณาคือครอบคลุมองค์ประกอบของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น ได้แก่ 1. การเข้าใจผู้อื่น 2. การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น 3. มีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ 4. การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น และ 5. การตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม ได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 4 หน่วยคือ 1) หน่วยวันเด็ก 2) หน่วยฤดูหนาว 3) หน่วยโลกสวยด้วยสีสัน และ 4) หน่วยฤดูร้อนแล้ววิเคราะห์แต่ละหน่วยที่สามารถจะเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น (Empathy) สำหรับเด็กปฐมวัย

1.7 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนประกอบการจัดประสบการณ์ทั้งหมด จำนวน 20 แผน บูรณาการโดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ร่วมกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และในแต่ละครั้งใช้เวลาในการจัดประสบการณ์จำนวน 60 นาทีต่อ 1 วัน ระหว่างเวลา 09.30 น. ถึง 10.30 น. สัปดาห์ละ 5 วันรวม 4 สัปดาห์ประกอบด้วย

หน่วยที่ 1 วันเด็ก	จำนวน 5 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2 โลกสวยด้วยสีสัน	จำนวน 5 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3 ฤดูหนาว	จำนวน 5 ชั่วโมง
หน่วยที่ 4 ฤดูร้อน	จำนวน 5 ชั่วโมง

ซึ่งแผนประกอบการจัดประสบการณ์ประกอบด้วย

1. สำคัญ
2. สำคัญที่ควรเรียนรู้
3. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์/ประสบการณ์สำคัญ
4. วัตถุประสงค์การเรียนรู้
5. การจัดประสบการณ์
 - 5.1 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
 - ขั้นที่ 1 ขั้นสังเกตและวิเคราะห์ (Observation & Analysis)
 - ขั้นที่ 2 ขั้นระบุและเข้าใจสาเหตุอารมณ์ (Emotion Labeling & Understanding)
 - ขั้นที่ 3 ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ ผ่านคำถาม "ถ้า..." (Hypothetical Questioning & Personal Connection)
 - ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ (Emotion Expression in Response to Situations)
 - ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนและปรับการแสดงออก (Reflection & Adjustment of Emotional Expression)

5.2 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7. การวัดและประเมินผล

1.8 นำการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ มาปรับปรุงแก้ไข

1.9 นำการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญกำหนดเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยกว่า 1.00 ถือว่าเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสม ถ้าการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ใดไม่เป็นไปตามเกณฑ์ต้องนำมาปรับปรุง

1.10 นำการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปประเมินประสิทธิภาพ จัดพิมพ์เป็นเอกสารฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75 ดำเนินการดังนี้

1. การประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์
ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินความเหมาะสมของการจัด

ประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ ขอนั่งสื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือจากบัณฑิตวิทยาลัย นำการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปรับปรุงแก้ไขการจัดประสบการณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพต่อไป

2. การประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ร่วมกับเทคนิค Magic If

ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพ นำการจัดประสบการณ์ไปหาประสิทธิภาพเป็นการประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) เด็กปฐมวัยจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาว่ากิจกรรมที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมของภาษา เนื้อหาและเวลาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุง โดยปรับแก้ในส่วนของเนื้อหาบางส่วนลงอย่างเหมาะสมเพื่อเหมาะกับการจัดประสบการณ์ ปรับคำถามให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กและปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ และนำการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแล้ว มาประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กกับเด็กปฐมวัย จำนวน 9 คน ดำเนินการจัดประสบการณ์ทั้งหมด 4 หน่วย เก็บคะแนนจากการทำแบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นระหว่างเรียนทั้งหมด 4 ครั้งครั้งละ 5 คะแนน รวมเป็น 20 คะแนน หลังจากเรียนจบในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ และในส่วนของการหาประสิทธิภาพผลลัพธ์ของการจัดประสบการณ์ (E_2) สามารถหาได้จากค่าคะแนนของการทำแบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีลักษณะเป็นการประเมินจากสถานการณ์จำนวน 4 สถานการณ์ในแต่ละสถานการณ์จะมีทั้งหมด 5 ข้อย่อยโดยเก็บข้อละ 1 คะแนนคะแนนรวมสถานการณ์ละ 5 คะแนน คะแนนเต็มทั้งหมด 20 คะแนน จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์ ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแบบประเมินความเหมาะสมของแผนประกอบการจัดประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยกว่า 1.00

2. การประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม

ร่วมกับเทคนิค Magic If ตามเกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามสูตร E_1/E_2 โดยพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์ E_1 75 ตัวแรก หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If จะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของ คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยระหว่างเรียน

เกณฑ์ E_2 75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ จะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ดำเนินการดังนี้

แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกงาม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย โดยมีแบบแผนการทดลองดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538)

ตาราง แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	การใช้กิจกรรมการเรียนรู้	ทดสอบหลังเรียน
E	T_1	X	T_2

E หมายถึง เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกงาม

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If (Pretest) ของกลุ่มตัวอย่าง

X หมายถึง การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If(Treatment) จำนวน 4 หน่วยทั้งหมด 20 แผน

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังการจัดประสบการณ์การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If (Posttest) ของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูล คือ ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 3 และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกงาม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) การจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If 2) แบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัย 5 ด้าน ดังนี้ การเข้าใจผู้อื่น การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น มีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ การรู้จักให้อาสาผู้อื่น และ การตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม ทั้งหมด 4 สถานการณ์ สถานการณ์ละ 5 ข้อย่อย รวม 20 ข้อย่อยซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21-0.91และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และ3) แบบบันทึกภาคสนาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยการติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอออกหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกงาม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ดำเนินการจัดประสบการณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ทั้งหมด 20 แผน ใช้เวลาเรียนจำนวน 4 สัปดาห์ และทำการบันทึกเหตุการณ์และพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกภาคสนาม และดำเนินการประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นแบบประเมินชุดเดียวกับการประเมินก่อนเรียน จำนวน 4 สถานการณ์ สถานการณ์ละ 5 ข้อย่อยรวมทั้งหมด 20 ข้อย่อย โดยใช้เวลาข้อละ 2 นาที จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนการประเมินการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังโดยการใช้สูตรทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-Test Dependent samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

1.1 ผลการสร้างการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและนำมาสร้างขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ขั้นสังเกตและวิเคราะห์ 2) ขั้นระบุอารมณ์และเข้าใจสาเหตุ 3) ขั้นการตั้งคำถาม "ถ้า..." และเชื่อมโยงประสบการณ์ 4) ขั้นแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ 5) ขั้นสะท้อนและปรับการแสดงออก และผลของความเหมาะสมโดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า ผลการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนประกอบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.20) และ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.14)

ภาพที่ 1 ภาพแสดงขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If

1.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ ด้านเนื้อหา ภาษาและเวลาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแก่ง อ.ภูเรือ จ.เลย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 คน พบว่า ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ ในส่วนของกิจกรรมเสริมประสบการณ์ค่อนข้างเยอะในหน่วย โลกสวยด้วยสีสนับและหน่วยฤดูหนาว จึงต้องใช้เวลาพอสมควรในการจัดประสบการณ์ จึงแก้ไขลดในส่วนของเนื้อหาในบางส่วนลงอย่างเหมาะสมเพื่อให้เหมาะกับการจัดประสบการณ์ ด้านภาษา เนื่องจากในแต่ละขั้นของการจัดประสบการณ์เด็กจะต้องมีการแสดงออกทางภาษาและท่าทางค่อนข้างเยอะ เด็กไม่เข้าใจสิ่งที่ครูถาม จึงนั่งและไม่กล้ามีปฏิสัมพันธ์ ปรับแก้โดยการใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่ายและยกตัวอย่างสถานการณ์สมมติกับเพื่อนในห้องเรียนประกอบ และด้านเวลา เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมค่อนข้างนาน จึงปรับแก้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้และครูต้องคอยกระตุ้นผู้เรียนเพื่อให้เด็กปฐมวัยทำกิจกรรมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด และผลการประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75 ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยชั้น

อนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแก่ง อ.ภูเรือ จ.เลย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 9 คน พบว่า การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ 78.89/80.56 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75

ตาราง แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

ครั้งที่	ประสิทธิภาพกระบวนการ (E ₁)	ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E ₂)
ครั้งที่ 1	73.33	80.56
ครั้งที่ 2	77.78	
ครั้งที่ 3	82.22	
ครั้งที่ 4	82.22	
รวมเฉลี่ย	78.89	
E ₁ /E ₂ = 78.89/80.56		

ตอนที่ 2 ผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ผลการเปรียบเทียบการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางผลการเปรียบเทียบการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น (Empathy) ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	20	20	11.85	0.93	25.09	0.00
หลังเรียน	20	20	14.95	0.94		

2.2 ผลการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นดีขึ้นกว่าเดิม โดยผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการเข้าใจผู้อื่น โดยเด็กสามารถเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่นจากการสังเกตและวิเคราะห์สีหน้า ท่าทาง พฤติกรรมที่ผู้อื่นแสดงออก 2) ด้านการรู้จักส่งเสริมผู้อื่น รับรู้ถึงสิ่งที่ผู้อื่นต้องการจากการที่เด็กได้สังเกตและวิเคราะห์การแสดงออกทางอารมณ์ของผู้อื่นแล้วสามารถเข้าใจถึงสาเหตุที่ผู้อื่นต้องการได้ และรับรู้ว่าจะทำอย่างไรได้บ้างที่จะทำให้บุคคลในสถานการณ์นั้นรู้สึกดีขึ้น 3) ด้านมีจิตใจใฝ่บริการ สามารถคาดการณ์ได้ว่าผู้อื่นต้องการอะไรโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน สามารถแสดงออกได้เหมาะสมตามบริบท 4) ด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่น เด็กมีความเห็นอกเห็นใจกับ

เพื่อนคนที่ไม่ได้รับสิ่งที่ตัวเองต้องการ แสดงออกในสถานการณ์นั้นด้วยการแบ่งปันหรือปลอบใจ และ 5) ด้านการตระหนักถึงความคิดของกลุ่ม เด็กสามารถเข้าใจความคิดของคนส่วนมากที่มีต่อการแสดงออกทางอารมณ์ในสถานการณ์ได้ แสดงออกในสถานการณ์นั้นด้วยการแบ่งปันหรือปลอบใจ แล้วเมื่อครูถามว่าเมื่อมีเพื่อนแสดงออกแบบนี้ทุกคนรู้สึกอย่างไร ก็สามารถตอบได้ว่า รู้สึกว่าเพื่อนเป็นเด็กดีและถ้าเป็นตัวเองก็จะทำแบบเดียวกัน ทุกคนก็เห็นว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่ควรทำและได้ตระหนักถึงความคิดของคนส่วนใหญ่

5. อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ตามเกณฑ์ 75/75

ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยการตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดประสบการณ์และแผนตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.20) และ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.14) ตามลำดับ

ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ โดยแต่ละขั้นตอนมีหลักการจัดประสบการณ์ 1. การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นพัฒนาเด็กทุกด้าน โดยเฉพาะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) รวมถึงครอบคลุมองค์ประกอบการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นที่ต้องการให้เกิดตามองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การเข้าใจผู้อื่น 2) การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น 3) มีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ 4) การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น และ 5) การตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม (Goleman D., 1998) 2. จัดกิจกรรมและประสบการณ์ บูรณาการเนื้อหาได้สอดคล้องกับการพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น โดยมีการคัดเลือกหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับสาระที่ควรเรียนรู้ คือ บุคคลและสถานที่แวดล้อมและธรรมชาติรอบตัว ได้แก่ หน่วยวันเด็ก หน่วยโลกสวยด้วยสีสัน หน่วยฤดูหนาวและหน่วยฤดูร้อน 3. การจัดประสบการณ์มุ่งเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ในแต่ละขั้นตอนเน้นการจัดประสบการณ์ที่让孩子เห็นความแตกต่างระหว่างความรู้สึกของตนเองและบุคคลอื่น ในระหว่างการจัดประสบการณ์การใช้เทคนิค Magic If ด้วยคำถาม “ถ้า...” เช่น “ถ้าหนูเป็นเพื่อนหนูจะรู้สึกอย่างไร...” ก็จะทำให้เด็กได้รู้จักอารมณ์ของเพื่อนที่แตกต่างไปจากตนเองมากยิ่งขึ้น และในแต่ละขั้นตอนก็มีการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อสนองความแตกต่างของเด็ก เช่น ดุริยธิดา สร้างสรรค์งานศิลปะ แสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น 4. การจัดประสบการณ์ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูคอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ ในแต่ละชั้นจะให้อิสระกับเด็กในการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึกของตนเองอย่างเต็มที่ และเด็กได้จินตนาการผ่านการใช้คำถาม Magic If แสดงออกทางอารมณ์ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541)

และเนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดประสบการณ์ โดยการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ขั้นสังเกตและวิเคราะห์ 2) ขั้นระบุอารมณ์และเข้าใจสาเหตุ 3) ขั้นการตั้งคำถาม "ถ้า..." และเชื่อมโยงประสบการณ์ 4) ขั้นแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ 5) ขั้นสะท้อนและปรับการแสดงออก มาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของ Brackett, M. A. (2019) ดังนี้ 1. การสร้างการตระหนักรู้อารมณ์ 2. การทำความเข้าใจสาเหตุของอารมณ์ 3. การระบุชื่ออารมณ์ 4. การแสดงออกทางอารมณ์ และ 5. การสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถในการรับรู้ ทำความเข้าใจ และจัดการอารมณ์ทั้งของตนเองและผู้อื่น และนำแนวทางการใช้เทคนิค Magic If ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ตัวละครและบท 2. ตั้งคำถาม Magic If (Stanislavski K., 1936) 3. เชื่อมโยงกับประสบการณ์ส่วนตัว (Cohen R., 2013) 4. การฝึกซ้อมกับสถานการณ์ (Benedetti J., 1998) 5. การปรับแต่งและพัฒนาบทบาท (Cohen R., 2013) ทำให้ได้การจัดประสบการณ์ที่มี คุณภาพเป็นไปตามที่ต้องการ ซึ่งการจัดประสบการณ์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.89/80.56 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ 75/75

2. ผลการใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic If เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 11.85 และ 14.95 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ เนื่องมาจากการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นตามองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การเข้าใจผู้อื่น 2) การรู้จักส่งเสริมผู้อื่น 3) มีจิตใจใฝ่บริการช่วยเหลือ 4) การรู้จักให้ออกาสผู้อื่น และ 5) การตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม (Goleman D., 1998) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนในขั้นที่ 1 ขั้นสังเกตและวิเคราะห์ ช่วยให้เด็กได้ฝึกการสังเกตสีหน้า ท่าทางและวิเคราะห์ตัวละครในสถานการณ์ ทำให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นด้านการเข้าใจผู้อื่น ขั้นที่ 2 ขั้นระบุอารมณ์และเข้าใจสาเหตุ ช่วยให้เด็กได้ระบุอารมณ์ที่ตรงกับความรู้สึกตนและผู้อื่นในแต่สถานการณ์ ทำให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นด้านการเข้าใจผู้อื่น ขั้นที่ 3 ขั้นการตั้งคำถาม "ถ้า..." และเชื่อมโยงประสบการณ์ ช่วยให้เด็กได้จินตนาการและลองสมมติตัวเองเป็นบุคคลอื่น ทำให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นด้านการรู้จักส่งเสริมผู้อื่น ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ ช่วยให้เด็กได้ลองแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ต่างๆ ทำให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่นและตระหนักถึงความคิดเห็นของกลุ่ม และขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนและปรับการแสดงออก ช่วยให้เด็กได้สะท้อนความรู้สึกและปรับการแสดงออกทางอารมณ์ต่อสถานการณ์ต่างๆ ทำให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่นและด้านการมีจิตใจใฝ่บริการ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ สอดคล้องกับ Lauster. (1978) ที่บอกว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นต้องช่วยให้เด็กสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิด

อารมณ์ของผู้อื่น โดยอาศัยประสบการณ์ที่เหมือนกันของตนเองมาคาดคะเนอารมณ์พฤติกรรมของผู้อื่น สามารถตระหนักถึงสิ่งที่คนอื่นกำลังรู้สึกโดยไม่จำเป็นต้องมาบอกให้ทราบถึงสิ่งที่รู้สึก และมนัส บุญประกอบ (2543) กล่าวว่าความเข้าใจผู้อื่นมากขึ้นจากการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมที่ผู้อื่นแสดงออกทางอารมณ์ รวมไปถึงสามารถเข้าใจถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการแสดงออกทางอารมณ์ จะช่วยพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นได้ ซึ่งการนำแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม มาพัฒนาขั้นตอนการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับ รังสิริรัมย์ วงศ์อุปราชา (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดเซเฟอร์ และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางสังคมของเด็กอนุบาล พบว่าหลังการใช้โปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมฯ ค่าเฉลี่ยของความรู้พฤติกรรมความสามารถทางสังคมของเด็กอนุบาลในภาพรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ Durlak et al. (2011) ศึกษาเกี่ยวกับการสังเคราะห์อภิमानโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่ากลุ่มทดลองมีระดับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่ม ควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการนำเทคนิค Magic If มาใช้ สอดคล้องกับ ศุภณัฐ พานา ยศวีร์ สายฟ้า และ วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2562) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ตามแนวคิดกระบวนการสืบสอบ แสวงหาความรู้เป็นกลุ่มร่วมกับแนวคิด Magic If เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ และการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์และการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวคิด Magic If ช่วยให้เด็กได้จินตนาการเป็นบุคคลอื่นในแต่ละสถานการณ์ ทำให้มองเห็นมุมมองความรู้สึกของตนเองและบุคคลอื่น จนทำให้เกิดความเข้าใจถึงความแตกต่างทางอารมณ์ และสามารถเข้าใจถึงสาเหตุของการเกิดอารมณ์ในสถานการณ์นั้นได้ ส่งเสริมให้เกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

จากการอภิปรายผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เป็นการจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น เนื่องจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม ที่มีการนำเทคนิค Magic if มาช่วยให้เด็กได้ฝึกการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งนั่นเป็นการส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นของเด็กปฐมวัยให้เกิดขึ้นได้ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กในชีวิตจริง

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อส่งเสริมการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1.1 ในการจัดประสบการณ์ผู้สอนสามารถบริหารจัดการเวลาให้มีความยืดหยุ่นได้ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ในแต่ละขั้นตอนได้อย่างเต็มที่มากที่สุด

1.2 ในการจัดประสบการณ์ผู้สอนควรตั้งคำถามโดยใช้เทคนิค Magic If ในการกระตุ้นเด็กที่หลากหลายและใช้ภาษาที่เหมาะสม เข้าใจง่าย

1.3 ในการจัดประสบการณ์นี้ เป็นการจัดประสบการณ์ที่แตกต่างไปจากการเรียนการสอนทั่วไป เพราะต้องฝึกสังเกต วิเคราะห์สีหน้า ท่าทาง พฤติกรรมและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรม การแสดงออกทางอารมณ์ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นครูผู้สอนต้องคอยชี้แนะจนกว่าเด็กจะสามารถทำได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่นสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น จิตรู้เคารพ

2.2 ควรนำการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if ไปพัฒนาการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นกับผู้เรียนในระดับชั้นอื่น

2.3 ควรเพิ่มหน่วยการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมร่วมกับเทคนิค Magic if เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนา การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4 เนื่องจากองค์ประกอบด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่นให้มากขึ้นอยู่ในระดับต่ำที่สุด ควรเพิ่มการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมองค์ประกอบด้านการรู้จักให้ออกาสผู้อื่นให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2004). *แนวการจัดกิจกรรมเตรียมประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2017). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (1998). *การประกันคุณภาพการศึกษา เล่มที่ 1: แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2017). *การคัดกรองสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน*. ปัยอนด์ พับลิชชิง.

เทอดศักดิ์ เดชคง. (2002). *ความเห็นอกเห็นใจ การสื่อสารด้วยอารมณ์และความรู้สึก*. มติชน.

บุญชม ศรีสะอาด. (2011). *หลักการวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

พัชร จิวพัฒนกุล. (2007). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

มนัส บุญประกอบ. (2000). *อิคิวกับภาวะผู้นำในบางประเด็น*. โรงพิมพ์เดสก์ท็อป.

รังสิริศม์ นิลรัตน์. (2010). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสิริศม์ วงศ์อุปราช. (2021). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมตามแนวคิดเซเฟอร์และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางสังคมของเด็กอนุบาล*.

- วรสิทธิ์ ศิริพรพาณิชย์. (2021). *ฝึกสติ ฝึกสมอง จัดการความเครียดรับมือโควิด-19*. สืบค้นจาก <https://op.mahidol.ac.th/ga/posttoday-8/>
- วลัยรัตน์ วรรณโพธิ์. (2002). *ผลการใช้กิจกรรมฝึกความรู้สึกไวที่มีต่อการร่วมรู้สึกของเด็กวัยเริ่มรุ่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภณัฐ พานา, ยศวีร์ สายฟ้า, & วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2019). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ประวัติศาสตร์ตามแนวคิดกระบวนการสืบสอบแสวงหาความรู้เป็นกลุ่มร่วมกับแนวคิด Magic If เพื่อ ส่งเสริมทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์และการรับรู้ความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2022). *รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2565*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน.
- สุภาภรณ์ บัณฑิตย์. (2013). *เอกสารชุดวิชา ECED211: จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัย*. สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Benedetti, J. (1998). *Stanislavski and the actor: The method of physical action*. Routledge.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2013). *Research methods in education* (7th ed.). Routledge.
- Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning. (2015). *The 2015 CASEL guide: Effective social and emotional learning programs—Middle and high school edition*.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405–432.
- Egan, G. (1986). *The skilled helper: A systematic approach to effective helping* (3rd ed.). Brooks/Cole Publishing Company.
- Goleman, D. (1998). *Working with emotional intelligence*. Bantam.
- Lauster, P. (1978). *The personality test*. Pan Books.
- Stanislavski, K. (1936). *An actor prepares* (E. R. Hapgood, Trans.). Theatre Arts, Inc.
- Weinert, F. E., & Helmke, A. (1995). Interclassroom differences in instructional quality and interindividual differences in cognitive development. *Educational Psychologist*, 30(1), 15–20.
- Weissberg, R. P., Resnik, H., Payton, J., & O'Brien, M. U. (2003). Evaluating social and emotional learning programs. *Educational Leadership*, 60(6), 46–50.